

“Yn unol â’r hyn sydd wedi ei ysgrifennu
yng nghyfraith Duw”
Y Gyfraith

Cymun Bendigaid ar Gân
Dygwyl Fair y Canhwyllau
29 Ionawr 2023 am 9.15am

Cadeirlan
Deiniol Sant
ym Mangor

Saint Deiniol's
Cathedral
in Bangor

Croeso i Gadeirlan Deiniol Sant ym Mangor.

Rydych chi'n sefyll rwan
lle safodd Deiniol bron i
fileniwm a hanner yn ôl.

Yma, yn y flwyddyn
525, bu iddo gynnwll o'i
gwmpas gymuned lawn
ffydd, gobaith a chariad,
gan godi o'i chwmpas
ffens gyll—y **bangor**
gwreiddiol—iddi'n gysgod
ac yn noddfa.

Ein gweddi yw y cewch
chwithau, hefyd, eich
cofleidio yma gan yr un
ffydd, gobaith a chariad
a gyhoeddir gennym
heddiw ac sy'n ein
cyfareddu o hyd.

Yn Cymun hwn...

Yn y Cymun hwn byddwn yn cwrdd â
Christ mewn bara a gwin, ei Gorff a'i
Waed ef gyda ni.

1 Wrth inni ymgynnull, byddwn
yn paratoi ein hunain i gwrdd â
Christ trwy gyffesu ein pechodau
– y ffyrdd yr ydym wedi galaru Duw
yn ein bywydau – ac yn derbyn
gollyngdod, sef sicrwydd o faddeuant
Duw.

2 Yna rydyn ni'n gwranddo ar
ddarlenniadau o'r Beibl, gan
ganfod yno arweiniad, her,
cysur a newydd da gan Dduw.
Ymatebwn trwy gyhoeddi ein ffydd
yn y Drindod Sanctaidd a chynnig i
Dduw ein gweddi dros bawb mewn
angen.

3 Yn galon i'n haddoliad heddiw,
byddwn yn cymryd bara a gwin,
byddwn yn gofyn am fendith
gweddnewidiol Duw arnynt, yn torri'r
bara, ac – fel aelodau o Gorff toredig,
trwsiedig Crist – byddwn yn Cymuno.

4 Daw ein haddoliad i ben wrth
inni dderbyn bendith Duw, yn
gynhالياeth inni wrth ymadael.

Waeth pa mor bell yn ôl y
gwnaethoch hynny ddiwethaf, mae
croeso i chi Gymuno yma heddiw. Os
hoffech chi Gymuno am y tro cyntaf,
neu gael eich Bedyddio, siaradwch ag
aelod o dîm yr Gadeirlan.

Ceir ffydd, gobaith a chariad yma i
bawb.

Addoli gyda ni heddiw

Mae'r llyfryn hwn yn cynnwys popeth a ddywedir ac a genir yn ystod ein haddoliad heddiw. Fe'ch gwahoddir i fynd â'r llyfryn adref gyda chi, i fyfyrion yn eich amser eich hun ar y geiriau sanctaidd sydd ynddo. Fodd bynnag, nid darllen neu arsylwi ydi addoli – ond gweithgaredd, a ninnau'n cymryd rhan, ochr yn ochr â'r rhai sy'n cynnull gyda ni ac, y tu hwnt i hynny, ochr yn ochr â llur' nef i gyd. Dyrchefwch, felly, eich llygaid; sylwch ar liw, golau, sain, symudiad a harddwch; codwch eich llais; cyfranogwch yn yr hyn a fydd yn eich gweddnewid, o roi iddo'r cyfle.

Yn ystod ein haddoliad, rydyn ni'n dweud ac yn canu gyda'n gilydd y testun **mewn teip trwm**. Darperir cyfieithiadau o ieithoedd tramor. Mae croeso ichi wneud arwydd o'r Groes pan fydd y geiriau wedi'u marcio ag ✠. Cynigir cyfarwyddiadau eraill (rhuddellau) **mewn teip coch**; os ydych chi'n ei chael hi'n fwy cyfforddus, eisteddwch yn hytrach na sefyll neu benlinio.

Hygyrchedd

Mae doler glyw ar waith – gosodwch gymhorthion clyw i'r lleoliad T.

Mae copiâu print bras o'r llyfryn hwn ar gael gan y stiwardiaid.

Os oes angen waffer heb glwten arnoch (yn cydymffurfio â'r gofyniad canonaidd am 20 rhan o glwten fesul miliwn), rhowch wybod i stiward.

Mae tai bach ym mhen dwyreiniol y Gadeirlan, trwy'r drws i'r chwith o'r sgrin y Cwîr.

Os bydd angen i ni adael y Gadeirlan mewn argyfwng, arhoswch ar eich heistedd a dilynwch gyfarwyddiadau'r stiwardiaid.

Plant a theuluoedd ifanc

Ceir gweithgareddau a chrefftau yn ystod y Cymun Bendigaid ar Gân bob dydd Sul yng Nghapel Mair, ar gyfer unrhyw blant hyd at 11 oed. Mae'r crefftau a'r gweithgareddau yn amrywiol, gydag o leiaf un yn ymwneud â themau'r Cymun ei hun. Caiff y gofod hwn yn cael ei staffio gan oedolion cyfrifol, a bydd plant dros 5 oed yn gallu mynd a dod. Bydd plant yn parhau i fod yn gyfrifoldeb eu rhieni neu eu gwarcheidwaid bob amser. Yn y lle cyntaf, dylai plant sy'n 4 oed ac iau fod yng nghwmni rhiant neu warcheidwad oni bai bod trefniant ymlaen llaw gyda'r rhai ar ddyletswydd wedi'i wneud.

O'r Ddarllenfa a Buchedd Bangor

Pob wythnos, anfonir ebost **O'r Ddarllenfa** at danysgrifwyr gyda hysbysiadau ynghyd â delweddau wythnosol o fywyd y Gadeirlan a'r Ardal Weinidogaeth. Os nad ydych chi eisoes yn danysgrifiwr, dilynwch y cod QR, neu ewch i **cadeirlan.eglwysyngnghymru.org.uk/Darllenfa/**

Buchedd Bangor yw ein cylchgrawn rheolaidd, sy'n cynnig cymysgedd o ddefnydd ysbrydol a gwybodaeth ymarferol am ein bywyd ar y cyd. Mynnwch gopi heddiw, neu ddilynwch y cod QR i ddarllen arlein.

Buchedd Bangor

O'r Ddarllenfa From the Lectern

Trefn y gwasanaeth

Wedi'r hysbysiadau, codwn ar ein traed ar ganiad y gloch

Cynnwll

Emyn

Iesu, Geidwad bendigedig,
ffrind yr egwan a'r methodig,
tyner ydwyt a charedig;
rho dy ras yn nerth i ni.

lesu, buost gynt yn faban
yn y llety tlawd, anniddan;
Brenin nef a daear weithian,
dirion Arglwydd, ydwyt ti.

**lesu, drosom buost farw
ar y croesbren creulon, garw:
dirfawr werth yr aberth hwnnw
egyr byrth y nef i ni.**

**lesu, gwyddost ein meddyliau,
ein llawenydd a'n gofidiau;
rho dy ras i'n tywys ninnau
i'th wirionedd sanctaidd di.**

**lesu da, bydd di'n arweinydd,
hwyr a bore, inni beunydd;
ac os daw tymhestlog dywydd
rho dy ras yn nerth i ni.**

Geiriau

Percy Dearmer (1867-1936)

Cyfieithiad

John Thomas Jones (1894-1875)

Cerddoriaeth | "Quem Pastores"

Carol Almaenaidd o'r 14eg ganrif

Parhawn ar ein traed tan ddechreuad y Gloria in Excelsis Deo

Cyfarchiad

✠ Yn enw'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.
Amen.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.
A'th gadw di yng nghariad Crist.

"Y mae dy ddeheulaw'n llawn o dyfiawnder; bydded i Fynydd Seion lawenau."

Cyffes

Gan gynnull i ddathlu'r Cymun Bendigaid er gogoniant i Dduw,
ymbaratown gan gyffesu ein pechodau,

ni sydd yn dy goflaid, O Dduw gyda ni,
ond sy'n methu cyd-fyw â'n gilydd;
ni sy'n moli dy gariad diderfyn, O Dduw gyda ni,
ond sy'n sylu'n ddirugaredd ar friw ac anghyfiawnder;
ni sy'n hiraethu am dy ddyfod i'n calonnau, O Dduw gyda ni,
ond yn amddifadu'n dyheu, ddaw'n llugoer at y rhodd.

Cyd-weddiwn.

**Dad nefol,
yr ydym wedi pechu ar feddwl, gair a gweithred,
a heb wneud yr hyn a ddylem.
Mae'n wir ddrwg gennym,
ac yr ydym o ddifrif yn edifarhau.
Er mwyn dy Fab Iesu Grist a fu farw drosom,
maddeua inni'r cwbl a aeth heibio
ac arwain ni yn ei ffordd ef
i gerdded fel plant y goleuni.
Amen.**

Yr hollalluog Dduw a drugarhao wrthyh,
✠ maddau ichwi a'ch rhyddhau o bechod,
a'ch cadw yn y bywyd tragwyddol.

Amen.

Parhawn ar ein traed

Gloria in Excelsis Deo

Gogoniant yn y goruchaf i Dduw.

Eisteddwn

Ac ar y ddaear tangnefedd i'r rhai sydd wrth ei fodd. Moliannwn di, bendithiwn di, addolwn di, gogoneddwn di, diolchwn i ti am dy fawr ogoniant. Arglwydd Dduw, Frenin nefol, Dduw Dad Hollalluog. O Arglwydd, yr Unig Fab, Iesu Grist; O Arglwydd Dduw, Oen Duw, Fab y Tad, sy'n dwyn ymaith bechod y byd, trugarha wrthym; tydi sy'n eistedd ar ddeheulaw Duw Dad, derbyn ein gweddi. Oherwydd ti yn unig sy'n Sanctaidd; ti yn unig yw'r Arglwydd; ti yn unig, O Grist, gyda'r Ysbryd Glân, sydd Oruchaf yng ngogoniant Duw Dad. Amen.

**Cerddoriaeth
Cymun Bangor, Gareth Glyn**

Codwn ar ein traed

Gweddi Gasgl

Gweddiwn.

Hollalluog a byth fywiol Dduw, megis ar y dydd hwn y cyflwynwyd dy unig-anedig Fab yn y Deml yn sylwedd ein cnawd, erfyniwn yn ostyngedig ar i'th Fawredd felly ein cyflwyno ninnau â chalonnau pur a glân; trwy'r un Iesu Grist ein Gwaredwr.

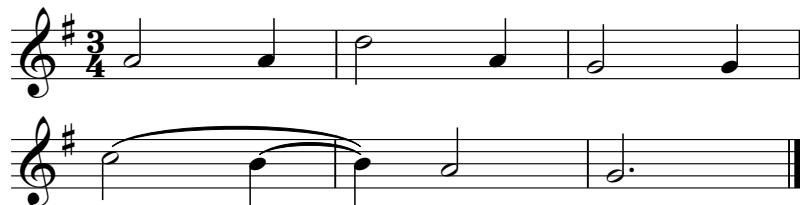
Amen.

Eisteddwn

Gair

Salmyddiaeth

Y Mawr yw Duw a theilwng iawn o fawl.

R **Mawr yw Duw a theilwng iawn o fawl.**

Mawr yw'r Sanctaidd Un a theilwng iawn o fawl yn ninas ein Duw, y mynydd sanctaidd.

Teg o uchder, llawenydd yr holl ddaear, yw Mynydd Seion, ar lechweddau'r Gogledd, dyma ddinas y Brenin Mawr.

Oddi mewn i'w cheyrydd y mae Duw iddi'n amddiffynfa.

R **Mawr yw Duw a theilwng iawn o fawl.**

O Dduw, yr ydym wedi portreadu dy ffyddlondeb yng nghanol dy deml.

Fel y mae dy enw, O Dduw, felly y mae dy fawl yn ymestyn hyd derfynau'r ddaear. Y mae dy ddeheulaw'n llawn o gyfiawnder;

bydded i Fynydd Seion lawenhau. Bydded i drefi Jwda orfoleddu oherwydd dy farnedigaethau.

R Mawr yw Duw a theilwng iawn o fawl.

Salm 48:1-3, 9-11

Cerddoriaeth

Simon Ogdon, ar ôl Edward Elgar (1857-1934)

Darlleniad

Darlleniad o Lyfr y Proffwyd Haggai.

Dyma'r hyn a ddywed y Sanctadd Un: "A adawyd un yn eich plith a welodd y ty hwn yn ei ogoniant cyntaf? Sut yr ydych chi yn ei weld yn awr? Onid megis dim yn eich golwg? Yn awr, ymgryfha, Sorobabel," medd y Bywiol Un, "ac ymgryfha, Josua fab Josedec, yr archoffeiriad, ac ymgryfhewch, holl bobl y tir," medd y Bythol Un. "Gweithiwch, oherwydd yr wyf fi gyda chi," medd Duw'r Lluoedd, "yn unol â'r addewid a wneuthum i chi pan ddaethoch allan o'r Aifft. Y mae fy ysbryd yn aros yn eich plith; peidiwch ag ofni." Oherwydd fel hyn y dywed Duw'r Lluoedd: "Unwaith eto, ymhen ychydig, yr wyf am ysgwyd y nefoedd a'r ddaear, y môr a'r sychdir, ac ysgydwaf hefyd yr holl genhedloedd; daw trysor yr holl genhedloedd i mewn, a llanwaf y ty hwn â gogoniant," medd Duw y Lluoedd. "Eiddof fi yr arian a'r aur," medd Duw'r Lluoedd. "Bydd gogoniant y ty diwethaf hwn yn fwy na'r cyntaf," medd Duw'r Lluoedd; "ac yn y lle hwn rhof heddwch," medd Duw'r Lluoedd.

Clywch air bywyd i'n byd.

Diolch a fo i Dduw.

Haggai 2:3-9

Codwn ar ein traed, gan droi i wynebu Llyfr yr Efengylau yng Nghorff yr Eglwys

Efengyl

Y Haleliwia. Haleliwia. Haleliwia. Haleliwia. **R** Haleliwia.
Haleliwia. Haleliwia. Haleliwia. **Y** Yr wyf am ysgwyd y

nefoedd a'r ddaear, y môr a'r sychdir, a llanwaf y tŷ hwn â gogoniant. **R̄ Haleliwia. Haleliwia. Haleliwia. Haleliwia.**
Y Goleuni i fod yn ddatguddiad i'r Cenhedloedd ac yn ogoniant i'th bobl Israel. **R̄ Haleliwia. Haleliwia. Haleliwia. Haleliwia.**

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Gwrandewch yr Efengyl Sanctaidd yn ôl ✠ Sant Luc.

Gogoniant i ti, O Grist.

Bryd hynny: Pan ddaeth amser eu puredigaeth yn ôl Cyfraith Moses, cymerodd y rheini Iesu ag ef i fyny i Gaersalem i'w gyflwyno i Dduw, yn unol â'r hyn sydd wedi ei ysgrifennu yng Nghyfraith Duw: "Pob gwryw cyntafanedig, fe'i gelwir yn sanctaidd i Dduw"; ac i roi offrwm yn unol â'r hyn sydd wedi ei ddweud yng Nghyfraith Duw: "Pâr o durturod neu ddau gyw colomen." Yn awr yr oedd dyn yng Nghaersalem o'r enw Simeon; dyn cyfiawn a duwiol oedd hwn, yn disgwyl am ddiddanwch Israel; ac yr oedd yr Ysbryd Glân arno. Yr oedd wedi cael datguddiad gan yr Ysbryd Glân na welai farwolaeth cyn gweld Sanct Duw, y Meseia. Daeth i'r deml dan arweiniad yr Ysbryd; a phan ddaeth y rhieni â'r plentyn Iesu i mewn, i wneud ynglyn ag ef yn unol ag arfer y Gyfraith, cymerodd Simeon ef i'w freichiau a bendithiodd Dduw gan ddweud: "Yn awr yr wyt yn gollwng dy was yn rhydd, O Sanctaidd Un, mewn tangnefedd yn unol â'th air; oherwydd y mae fy llygaid wedi gweld dy iachawdwriaeth, a ddarperaist yng ngwydd yr holl bobloedd: goleuni i fod yn ddatguddiad i'r Cenhedloedd ac yn ogoniant i'th bobl Israel." Yr oedd ei dad a'i fam yn rhyfeddu at y pethau oedd yn cael eu dweud amdano. Yna bendithiodd Simeon hwy, a dywedodd wrth Fair ei fam, "Wele, gosodwyd hwn er cwmp a chyfodiad llawer yn Israel, ac i fod yn arwydd a wrthwynebir; a thithau, trywenir dy enaid di gan gleddyf; felly y datguddir meddyliau calonnau lawer." Yr oedd proffwydes hefyd, Anna merch Phanuel o lwyth Aser. Yr oedd hon yn oedrannus iawn, wedi byw saith mlynedd gyda'i gŵr ar ôl priodi, ac wedi parhau'n weddw nes ei bod yn awr yn bedair a phedwar ugain oed. Ni byddai byth yn ymadael â'r deml, ond yn addoli gan ymprydio a gweddio ddydd a nos. A'r awr honno safodd hi gerllaw a moli Duw, a llefaru am y plentyn wrth bawb oedd yn disgwyl rhyddhad Caersalem.

Dyma Efengyl ein Gwaredwr.

Moliant i ti, O Grist.

Pregeth yn y gyfres

Yn unol â'r hyn sydd wedi ei ysgrifennu yng nghyfraith Duw"

Y Gyfraith

Yn ystod yr Adfent rydym yn paratoui'r ffordd ar gyfer y Gair. Dros y Dolih, dathlwn y Gair a wnaethpwyd yn gnawd, yn preswyllo gyda ni. Nid yw'r paratoad a'r dathlu hwn ar gyfer rhyw ddigwyddiad hanesyddol, oherwydd mae Crist, y Gair, wedi'i eni ynom ni heddiw a phob dydd. Ein tasg feunyddiol yw paratoui a dathlu – gwir "adnabod" Duw yn ein plith. Mae gair Duw yn y Beibl, i ni, yn ffordd hollbwysig o adnabod gwir Air Duw yn ein plith. Mae ein hastudiaeth o'r Beibl yn baratoad ar gyfer adnabod Duw; ein myfyrdod llawen ar eiriau'r Beibl yn ddathliad o Dduw yn preswyllo yn ein meddyliau a'n calonnau. Mae'r Beibl yn gasgliad cyfoethog o ysgrifau, a bydd ein pregethau yn y gyfres hon yn archwilio'r ystod o weithiau ac ymadroddion a ganfyddwn wrth ddarllen a chlywed ac adnabod gair Duw yn y Beibl.

Yr Is-Ddeon

Ar derfyn y bregeth, codwn ar ein traed

Credo

Ar y cyd, gadewch inni gadarnhau ein ffydd.

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn Nuw Dad,
a greodd bopeth sydd.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Fab Iesu Grist,
a brynodd ddynolryw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn ei Ysbryd Glân,
sy'n rhoi bywyd i bobl Dduw.**

**Yr wyf yn credu ac yn ymddiried yn un Duw,
✠ Dad, Mab ac Ysbryd Glân.
Amen.**

Ymbiliau

Gyda'n holl galon a'n holl feddwl gweddiwn ar Dduw.

Eisteddwn neu benliniwn

Defnyddiwn yr ymatebion

∇ O Dduw, yn dy drugaredd,

℞ **Gwrando ein gweddi.**

∇ Gorffwys tragwyddol dyro iddynt, O Dduw.

℞ **A llewyrched goleuni gwastadol arnynt.**

∇ ✕ Gorffwysed hwy mewn tangnefedd.

℞ **A chyfodi mewn gongoniant.**

∇ Dad trugarog,

℞ **Derbyn y gweddiau hyn**

er mwyn dy Fab, ein Gwaredwr Iesu Grist.

Amen.

Codwn ar ein traed, a gwneir Casgliad yn ystod yr emyn

Cymun

Emyn

Goleuni'r byd yw Crist,
Tywysog ein hachubiaeth,
y seren fore yw
a gwawr ein gwaredigaeth.
Ein gobaith ydyw ef,
perffeithydd mawr ein ffydd,
diddarfod gariad yw
sy'n troi pob nos yn ddydd.

Ein heddwch ni yw Crist,
fe greodd un ddynoliaeth,
a chwalodd drwy ei gnawd
ganolfur o elyniaeth.
Nawr drwyddo at y Tad
mae ffordd i bawb i ddod;
aelodau teulu Duw
sy'n cyd-ddyrchafu'i glod.

Ein bywyd ni yw Crist,
mae'n Arglwydd ar farwolaeth;
gollynga ni yn rhydd
o rywmau llygredigaeth.
Dyrcahwfn enw'r Oen,
rhown iddo newydd gân;
gogoniant fo i'r Tad
a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.

Geiriau

George Wallace Briggs (1875-1959)

Efelychiad

Dyfnallt Morgan (1917-1994)

Cerddoriaeth | "Nun Danket"

Johann Crüger (1598-1662)

Parhawn ar ein traed tan y rhannwn y Tangnefedd

Offrwm

Deuwn i'r fangre hon â'r bara sy'n gynhaliaeth.

Fe ddaw inni'n fara'r bywyd.

Deuwn i'r fangre hon â'r gwin sy'n mwyneiddio.

Fe ddaw inni'n waed einioes y byd.

Gweddi Ewcharistaidd

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Dyrchefwch eich calonnau.

Yr ydym yn eu dyrchafu at yr Arglwydd.

Diolchwn i'r Arglwydd ein Duw.

lawn yw rhoi ein diolch a'n clod.

lawn yn wir, ein dyletswydd a'n llawenydd bob amser ac ym mhob lle, yw diolch i ti, Dad Sanctaidd, hollalluog a bythfywiol Dduw, trwy Iesu Grist ein Harglwydd.

Sy'n rhannu dy ogoniant tragwyddol ac a gyflwynwyd yn y Deml. Datguddiwyd ef gan yr Ysbryd yn ogoniant Israel fel y caiff yr holl bobl oleuni'r byd ynddo ef.

Felly, gyda llu'r angylion a holl gwmpeini'r nef, cyhoeddwn ogoniant dy enw ac ymuno â hwy yn eu hemyn diderfyn o fawl:

Sanctaidd, Sanctaidd, Sanctaidd Arglwydd, Duw gallu a nerth, nef a daear sy'n llawn o'th ogoniant. Hosanna yn y goruchaf.

Cerddoriaeth
Cymun Bangor, Gareth Glyn

Parhawn ar ein traed

Pob moliant a diolch i ti, y gwir a'r bywiol Dduw, Crëwr pob peth, Rhoddwr bywyd. Lluniaist ni ar dy ddelw dy hun, ond yr ydym ni wedi difwyno'r ddelw honno a syrthio'n brin o'th ogoniant. Rhoddwn ddiolch i ti am anfon dy Fab i rannu ein bywyd ni; fe'i hildiaist i farwolaeth fel y câi'r byd ei achub, a'i atgyfodi oddi wrth y meirw fel y bo i ni fyw ynddo ef, ac yntau ynom ninnau.

Sancteiddia â'th Ysbryd y bara hwn a'r gwin hwn, dy roddion inni, fel y bônt i ni yn gorff a gwaed ein Hiachawdwr, Iesu Grist.

Y nos y bradychwyd ef, cymerodd fara ac, wedi rhoi diolch, fe'i torrodd a'i roi i'w ddisgyblion, gan ddweud, Cymerwch, bwytwch; hwn yw fy nghorff a roddir drosoch: gwnewch hyn er cof amdanaf. ✠

Yr un modd ar ôl swper cymerodd y cwpan, ac, wedi rhoi diolch, fe'i rhoddodd iddynt, gan ddweud, Yfwch o hwn bawb, oherwydd hwn yw fy ngwaed o'r cyfamod newydd a dywelltir drosoch a thros lawer er maddeuant pechodau: gwnewch hyn bob tro yr yfwch ef er cof amdanaf. ✠

Gadewch inni gyhoeddi dirgeledd y ffydd:

Bu farw Crist.
Atgyfododd Crist.
Daw Crist mewn gogoniant.

Fel y gorchmynnodd ef inni, O Dad, yr ydym yn cofio lesu Grist, dy Fab. Gan gyhoeddi ei farwolaeth fuddugoliaethus, a chan ymlawenhau yn ei atgyfodiad, a disgwyl iddo ddod mewn gogoniant, deugn â'r bara hwn a'r cwpan hwn i ti. Derbyn ein haberth o ddiolch a moliant.

Adfer ac adfywia dy holl bobl, adnewydd ni a phawb y gweddiwn trostynt â'th ras a'th ✠ fendith nefol a derbyn ni yn y diwedd gyda'th holl saint i'r llawenydd diderfyn hwnnw a addawyd inni gan dy Fab, ein Harglwydd lesu Grist.

Trwyddo ef, gydag ef, ynddo ef, yn undod yr Ysbryd Glân, eiddot ti, Dad hollalluog, yw pob anrhydedd a gogoniant, yn oes oesoedd.

✠ **Amen.**

Parhawn ar ein traed

Gweddi'r Arglwydd

Fel y dysgodd ein Hiachawdwr ni, gweddiwn yn hyderus:

Ein Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd, sancteiddier dy enw, deled dy deyrnas, gwneler dy ewyllys; megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd. Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol a maddau i ni ein dyledion, fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; eithr gwared ni rhag drwg. Canys eiddot ti yw'r deyrnas, a'r gallu, a'r gogoniant, yn oes oesoedd. **Amen.**

Tangnefedd

Yn dy eni di, O Dduw, aileniir y byd; dy gorff toredig yn gyflawn yn adnewyddiad dy greadigaeth.

Tangnefedd y Bythol Dduw a fo gyda chwi bob amser.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd.

Rhannwn arwydd o Dangnefedd; yna penliniwn neu eisteddwn

Torri

Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.
Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: trugarha wrthym.
Oen Duw, sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd: dyro inni dangnefedd.

Cerddoriaeth

Cymun Bangor, Gareth Glyn

Cymuno

✠ Iesu yw Oen Duw sy'n dwyn ymaith bechodau'r byd.
Gwyn eu byd y rhai a elwir i'w swper.

**Waredwr, nid wyf yn deilwng i'th dderbyn,
ond dywed y gair a chaf fy iacháu.**

Deuwn i Gymuno, gan ddilyn cyfarwyddyd y Stiwardiaid, o'r Afrlladen Sagrafennol ac, os y dymunwn, o'r Gwerthfawr Waed

Motét

Nunc dimittis servum tuum, Domine, secundum verbum tuum in pace: Quia viderunt oculi mei salutare tuum Quod parasti ante faciem omnium populorum: Lumen ad revelationem gentium, et gloriam plebis tuae Israel.

Cyfieithiad

Yr awr hon, Arglwydd, y gollyngi dy was mewn tangnefedd yn ôl dy air. Canys fy llygaid a welodd dy iachawdwriaeth. Yr hon a baratoaist gerbron wyneb yr holl bobl. I fod yn oleuni i oleuo'r cenhedloedd; ac yn ogoniant i'th bobl Israel.

Geiriau

Nunc dimittis; Luc 2

Cerddoriaeth

Gustav Holst(1874-1934)

Ar ôl i bawb Gymuno, safwn i ganu'r emyn

Nawr, Waredwr, nawr, fy Ngheidwad,
nawr, Sanctaidd Dduw,
gwêl fy llygaid, gwêl fy enaid
wir olau gwiw;
ymadawed gofid oesau,
ymadawed hir hiraethau,
ymadawed t'wylwch; golau
Crist nawr sydd fyw.

I Dduw Dad y bo gogoniant,
gwawr, tarddiad bod;
i Dduw'r Mab, ein peraidd foliant,
Gair, beunydd fodd;
i Dduw'r Ysbryd Glân, ein haberth
cu o fawl, ein machlud perffaith,
Drindod brydferth, gydnerth, gyfwerth
hyd oesau'n clod.

Geiriau

Nunc dimittis; Luc 2

Efelychiad mydryddol

Siôn B. E. Rhys Evans

Cerddoriaeth | "Ar Hyd y Nos"

Alaw werin Gymreig

Parhawn ar ein traed

Bendithio canhwyllau ac ymadael

Mae'n cymorth yn enw Duw.

A wnaeth nef a daear.

Gras a thangnefedd a fo gyda chwi.

A'th gadw di yng nghariad Crist.

 Bendithia, O Dduw, y canhwyllau hyn –
y rhai sydd ynghyn i oleuo byrddau allor
y deml gysegredig hon i'th ogoniant,
a'r rhai a neilltŷir ar gyfer y flwyddyn o'n blaen
i'w cynnau feunydd gan weddiau pererinion;
fel y cyrhaeddo golau gwan ein gobeithion a'n hiraeth
y deml dragwyddol honno lle'r wyt ti'n byw ac yn teyrnasu,
ac fel y cwmp ar ein llwybrau ninnau
belydrau o oleuni tragwyddol dy ysblander
i lawenhau ein calonnau ac i ddifa'n hofnau;
trwy lesu Grist, sydd Oleuni'r byd.

Amen.

Bydded i Grist, a gasglodd yn un bopeth daearol a nefol,
trwy gymryd ein cnawd ni, eich llenwi â'i lawenydd a'i
dangnefedd; a bendith Duw hollalluog, y Tad, ✠ y Mab, a'r
Ysbryd Glân, a fo yn eich plith ac a drigo gyda chwi yn wastad.

Amen.

Awn ymaith mewn tangnefedd.

Yn Enw Crist. Amen.

Parhawn ar ein traed hyd nes i'r gweinidogion ymadael; yna eisteddwn neu ymadael

Offrymddarn ar yr organ

Ffanffer, Percy Whitlock (1903-1946)

Hysbys

Naw Liith a Charol y Canhwyllau

Ar ddiwedd dathliadau'r Nadolig, ymunwch â ni wrth i ni deithio gyda Mair, Joseff a'r plentyn i Gaersalem, ar gyfer defod olaf y tymor, gan ddal y golau o'n blaenau, a chan weddio yng ngoleuni'r fflam dros bopeth a fydd.

Tymor y Nadolig, a'r bennod nesaf

Ysgrifenna'r Is-Ddeon:

Mae Dygwyl Fair y Canhwyllau yn nodi diwedd y Nadolig. I ni yn y Gadeirlan ac ym Mro Deiniol, mae hefyd yn nodi diwedd cyfnod hwy, fu'n ymestyn o Sul yr Adfent hyd yr hwyr heno, pan y bu inni geisio, mewn addoliad, astudiaeth, cerdd a gweddi, nesáu at y Duw sydd bob amser gyda ni, a chroesawu eraill i ymuno â ni ar y bererindod. Mae fy niolch i bawb o bob rhan o deulu'r Gadeirlan sydd wedi rhoi mor hael o'u doniau i wneud hon yn daith deilwng i'r gymuned gyfan.

Yr wythnos nesaf, mae pennod newydd yn dechrau, wrth inni ddechrau tymor sy'n ein harwain i mewn i'r Grawys, a'i benllanw yn yr Wythnos Fawr. Byddwn yn nodi'r dechrau newydd gyda rhifyn newydd o *Buchedd Bangor*, ein cylchgrawn, a chyfres newydd o bregethau, wrth inni gwblhau heddiw ein cyfres yn astudio'r Ysgrythurau. Edrychaf ymlaen at bopeth sydd o'n blaen.

Cydymdeimlad

Ymestynnwn ein cydymdeimlad dwysaf â'r Prif Weinidog, Mark Drakeford, ar farwolaeth sydyn ei wraig. Mae gwasanaethu cenedl yn alwedigaeth drom, ac yn un sy'n gosod pwysau dwys ar ysgwyddau'r sawl sy'n gwasanaethu, ac ar eu teuluoedd. Gweddiwn yma'n feunyddiol dros y rhai sy'n llywodraethu ein cenedloedd, a gweddiwn yr wythnos hon hefyd am orffwys tragwyddol enaid Mrs Drakeford yn llewyrch y goleuni gwastadol hwnnw, gyda'r holl ffyddloniaid ymadawedig.

Trwyddedau parcio

Mae trwyddedau parcio newydd, sydd eu hangen ar gyfer defnyddio maes parcio'r Gadeirlan ar ddiwrnodau heblaw dydd Sul o ddechrau mis Chwefror, ar gael wedi gwasanaethau heddiw. Gwerthfawrogir cyfraniad rhodd hael tuag at gronfeydd y Gadeirlan.

Datganiadau Paned

Pob dydd Iau

11.15am am 45 munud

Paned a chacen o 10.45am

2 Chwefror | Strafagansa Soprano

Mae Ysgolheigion y Gân Soprano o Gôr y Gadeirlan yn cyflwyno datganiad disglair gyda pherfformiadau'n deilwng o'r "diva" – ond oes na Garyl Parry Jones yn eu mysg?

9 Chwefror | Martin Brown | Organ

Organydd y Gadeirlan, Martin Brown, sy'n dychwelyd unwaith eto i'w offeryn cartref i'n swyno gyda datganiad amrywiol o ffefrynnau'r organ.

Yr wythnos

Heno | Tonight

6.00pm Naw Llith a Charol y Canhwylau | Nine Lessons & Carols of Candlemas

Senex puerum portabat, Byrd; When to temple Mary went, Eccard; Nunc dimittis, Burgon; Lux aurumque, Whitcare; Fantasia and Toccata in D minor, Stanford

Dydd Llun | Monday

12.30pm Cymun | Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Dydd Mawrth | Tuesday

12.30pm Cymun | Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Dydd Mercher | Wednesday

12.30pm Cymun | Eucharist

8.00pm Gwylnos | Vigil

Dydd Iau | Thursday

11.15am Datganiad | Recital

12.30pm Cymun | Eucharist

2.00pm | **Eglwys y Groes** Cymun | Eucharist

5.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Dydd Gwener | Friday

12.30pm Cymun | Eucharist

Dydd Sadwrn | Saturday

12.30pm Cymun | Eucharist

5 Chwefror | Y Trydydd Sul cyn y Garawys | 5 February | The Third Sunday before Lent

8.15am Holy Eucharist

9.15am Cymun Bendigaid ar Gân

Cymun Deiniol, Ogdon; Henffych well, wir gorff, Mozart; Rhagarweiniad a Ffiwg, Rheinberger

11.00am Choral Holy Eucharist

Communion Service in F, Darke; Ave Verum, Elgar; Fanfare and Trumpet Tune, Jordan

3.30pm Gosber ar Gân | Choral Evensong

Ymatebion | Responses, Leighton; Gwasanaeth Hwyl yn G | Evening Service in G, Jackson; Hail, gladdening light, Wood; Ffanffer | Fanfare, Waters

Ein gweddi

Ein cymuned Y Brifysgol a'i myfyrwyr

Ein hesgobaeth Ardal Weinidogaeth Bro Dwynwen

Yn glâf Joy Levine, offeiriad; Helene van der Meyren; Sue Edwards

A fu farw'n ddiweddar Peter Wyn Owen; Alireza Akbari; Mariann Griffiths; Clare Drakeford; Angela Pritchard

Gŵyl goffa Harold Owen (31); Sheila Dorothy Ward (2); Frederick Jones, offeriad (2); Sioned Ann Jones (3)

Diogelu

Mae diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl yn hanfodol, ac rydym wedi ymrwymo i feithrin amgylchedd lle mae pawb yn gallu addoli a chymryd rhan ym mywyd Cadeirlan Deiniol Sant yn ddiogel. Os oes gennych unrhyw bryderon, codwch nhw ar unwaith gydag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cynaliadwyedd a chaniatâd

Rydym yn defnyddio papur sydd wedi ei ailgylchu 100% a'i gynhyrchu â charbon deuocsid isel.

Caiff cynifer o'n gwasanaethau'n eu ffrydio ar Facebook, ac mae'r recordiad ar gael wedi hynny ar dudalen Facebook y Gadeirlan. Efallai y bydd ffotograffydd swyddogol ar ddyletswydd. Mae eich presenoldeb yn gyfystyr â'ch caniatâd i gael eich cynnwys mewn unrhyw ffilmio, tynnu lluniau, recordio sain neu ddarlluedu. Os nad ydych am i ffotograff ohonoch chi neu blentyn yn eich gofal gael ei ddefnyddio gan y Gadeirlan, siaradwch ag aelod o dîm y Gadeirlan.

Cydnabyddiaethau

Atgynhyrchir deunydd yn y drefn hon o wasanaeth o dan CLL 280874. Mae'r gwasanaeth hwn yn cynnwys rhannau o'r **Drefn ar gyfer y Cymun Bendigaid 2004** hawlfraint © Gwasg yr Eglwys yng Nghymru 2004. Mae'r llithoedd a'r salmyddiaeth Gymraeg yn seiliedig ar **The New Revised Standard Version of the Bible** ac **Y Beibl Cymraeg Newydd: Argraffiad Diwygiedig**. Daw cytgan y salmyddiaeth Gymraeg o Nicander, **Y Psallwyr** (1850) a'r salmyddiaeth Saesneg o **The Saint Helena Breviary** (2019).

Ar y clawr ceir rhan o darluniad o Gyflwyniad Crist yn y Deml gan Giovanni Bellini (c.1430-1516) yn y Fondazione Querini Stampalia yn Fenis.

Cadeirlan ac Eglwys Archesgobol

Deiniol Sant ym Mangor

The Cathedral & Metropolitan Church of Saint Deiniol in Bangor

Esgob ac Archesgob Cymru
Y Parchedigaf Andrew T. G. John

Bishop & Archbishop of Wales

The Most Rev Andrew T. G. John

Is-Ddeon | Sub-Dean

Canon Siôn B. E. Rhys Evans

sionrhys-evans@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon dros Fywyd Cynulleidfaol

Canon for Congregational Life

Canon Tracy Jones

tracyjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Cyfarwyddwr Cerdd | Director of Music

Joe Cooper

joecooper@eglwysyngnghymru.org.uk

Organydd | Organist

Martin Brown

martinbrown@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinidog Teulu | Family Minister

Naomi Wood

naomiwood@eglwysyngnghymru.org.uk

Clerc y Cabidwl | Chapter Clerk

Robert Jones

robertjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Cwstos | Custos

Simon Taylor

simontaylor@eglwysyngnghymru.org.uk

Trysorydd | Treasurer

Kelly Edwards

kellyedwards@eglwysyngnghymru.org.uk

Gweinyddwr Liturgi | Liturgy Administrator

Sam Jones

samjones@eglwysyngnghymru.org.uk

Rheolwr Prosiect Cadwraeth a Datblygu

Conservation & Development Project Manager

Simon Ogdon

simonogdon@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Secundus

Canon David Thomas Morris

davidmorris@eglwysyngnghymru.org.uk

Canon Emeritus | Canon Emeritus

Canon Angela Williams

Aelodau o Goleg Offeiriadol y Gadeirlan

Members of the Cathedral's College of Priests

Y Parchg Ddr | The Revd Dr John Prysor-Jones,

y Tra Pharchg Athro | the Very Revd Prof.

Gordon McPhate, y Parchg | the Revd Peter

Kaye

Darllenydd | Reader

Elma Taylor

Pensaer y Gadeirlan | Cathedral Architect

Simon Malam

Rhif elusen | Charity number 1158340

Cefnogaeth

Caiff y fangre sanctaidd hon llawn ffydd, gobaith a chariad, a phopeth sy'n digwydd yma, ei chynnal gan eich haelioni chi.

1 I roi rhodd ar-lein ar eich ffôn heddiw, sganwch y cod QR isod.

2 Defnyddiwch ein peiriant rhoi digyswilt yng nghefn Corff yr Eglwys i dapio cerdyn neu ffôn.

Trwy roi rhodd, byddwch yn ein helpu i barhau â'n gwaith hanfodol.

